

NATHANAEL

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Hebreeuwse naam: 'God heeft gegeven', 'Gods-geschenk' (vgl. Theodorus, Dorotheus, Dieudonné).

*

Nathanaël Israëliet (beter bekend als **Bartolomeus**), Albanopolis, Armenië; apostel & martelaar; † **1e eeuw** (71 na Chr.?).

Feest 24 augustus.

*

Geschiedenis

Algemeen wordt aangenomen dat hij dezelfde is als de apostel Bartolomeus. Over hem vertelt Johannes aan het begin van zijn evangelie (Johannes 1,46-49). Filippus was leerling van Jezus geworden en ging aan Nathanaël berichten: *"Wij hebben Hem gevonden van wie Mozes in de Wet geschreven heeft en de profeten, Jezus, de zoon van Jozef, uit Nazaret."* Zijn antwoord was: *"Kan er uit Nazaret iets goeds komen?"* Filippus reageerde slechts met: *"Kom dan zelf kijken."* Toen Jezus hem op zich af zag komen, zei Hij: *"Kijk, een ware Israëliet in wie geen bedrog is."* Nathanaël reageerde verrast: *"Hoe kent u mij?"* Waarop Jezus zei: *"Eer Filippus u riep, zag Ik u onder de vijgenboom."*

Uit de andere drie evangeliën weten we dat Bartolomeus tot de twaalf intieme vrienden van Jezus behoorde. Voor het overige komt hij in het Nieuwe Testament niet meer voor. We weten dus in het geheel niet wat voor persoon hij was.

Alles wat we verder weten berust op legende.

Hij zou naar de Indische gebieden gegaan zijn helemaal aan het einde van de wereld. Daar werden vreemde afgoden aanbeden. De mensen geloofden dat zij ziekten konden genezen; in feite namen ze alleen de pijn weg, maar de ziekte zelf niet. Vanaf het moment dat Bartolomeus die godentempels was binnengegaan, gebeurde er geen enkele genezing meer. De priesters raadpleegden de goden en zij kregen te horen dat er geen genezingen meer waren, omdat er een afgezant in de tempel was van een god die sterker was dan zij; de god die hemel en aarde had geschapen; de Vader van Jezus Christus. Ze konden niks, zolang die man er was. Bartolomeus heette hij. "Waarom kunnen wij hem herkennen?" vroegen de afgodspriesters. Het antwoord luidde: "Hij heeft zwart kroeshaar, een blanke huid, grote ogen, symmetrische neusvleugels die wijd-open staan, een dikke baard met hier en daar een witte haar, normaal postuur. Hij draagt een witte mantel, met rode edelstenen aan de vier hoeken. Hij is zesentwintig jaar oud. Hij vertoont ook nog de eigenaardigheid, dat zijn kleren en sandalen niet verslijten of vuil worden, terwijl hij dag en nacht samen genomen wel zo'n honderd keer neerknielt om te bidden. Onderweg wordt hij vergezeld door engelen, die er voor zorgen, dat hij niet moe wordt en geen dorst krijgt. De blijheid van zijn ziel straalt van zijn gezicht."

Men ging dus op zoek naar Bartolomeus. Niemand kon hem vinden. Pas toen hij een echte genezing verrichtte, werd hij herkend. Het nieuws van dit wonder kwam ook de koning ter ore. Hij heette Polemius. Hij had een geestesziek dochttertje, en liet hem dus vragen of hij haar wilde komen genezen. De apostel ging erheen, en bevond, dat ze het meisje met kettingen hadden vastgebonden, omdat ze naar iedereen beet die bij haar in de buurt kwam. Hij gaf opdracht haar los te maken. Maar de dienaren van de koning durfden daar niet aan te beginnen. Daarop zei hij: "Je hoeft niet bang te zijn, want de duivel die haar gevangen hield, heb ik met ketenen vastgebonden." En inderdaad, op het moment, dat zij losgemaakt was, kwam zij bij haar verstand. Vol vreugde liet de koning zich dopen met zijn hele gezin en heel zijn hofhouding.

Toen de broer van de koning dit hoorde, Astáfages, was hij woedend. Hij wilde vasthouden aan de goden van oudsher; hij kwam tegen zijn christenbroer in opstand en verjoeg hem. Vervolgens liet hij Bartolomeus grijpen. De apostel moest een vreselijke marteling ondergaan: hij werd levend gevild. Vandaar dat men hem op afbeeldingen vaak met een afgestroopte mensenhuid ziet. Met Astáfages is het slecht afgelopen, maar de voormalige koning Polemius is bisschop geworden van die streek. Bartolomeus is patroon van slagers en boekbinders...